
6. PTA nõusolekut ja teavitamist vajavad tegevused kõigis tootmisvaldkondades

6.1 Nõusolekut vajavad tegevused

6.2 Teavitamist vajavad tegevused

6.1 Nõusolekut vajavad tegevused

Teatud toimingute puhul tuleb enne nendega alustamist taotleda PTAlt nõusolek.

Nõusolekute taotlusi saab esitada Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi [kliendiportaali](#) kaudu või digiallkirjastatuna e-postiga oma tegevuskoha maakonna PTA järelevalveametnikule või paber kandjal PTA regioonide esindustesse.

Küsimuste korral tuleks pöörduda oma tegevuskoha maakonna PTA mahevaldkonna järelevalveametniku poole.

Kontaktid leiab PTA kodulehelt: Mahepõllumajandus > [Alustajale ja jätkajale](#) > [Mahevaldkonna peaspetsialistide kontaktandmed](#).

Taimikasvatus:

- ◆ keemiliselt töötlemata mittemahepõllumajanduslikult toodetud seemne ja taimse paljundusmaterjali kasutamine (ptk 7.2) *;
- ◆ maade üleminekuaja lühendamine, taotlust saab esitada aasta ringi (ptk 4.6).

Loomakasvatus:

- ◆ veiste lõastamine kuni 50 loomaga (välja arvatud noorloomad) põllumajandusettevõttes, tingimusel et loomad pääsevad karjatamisperioodi ajal karjamaale ja vähemalt kaks korda nädalas vabaõhualale, kui karjatamine ei ole võimalik (ptk 8.2.2) *;
- ◆ mittemaheloomade toomine mahe ettevõttesse, juhul kui maheloomi ei ole saada (ptk 8.7.2) *;
- ◆ mittemahelindudest kodulinnukarja esmakordseks moodustamiseks, karja uuendamiseks või taastamiseks, juhul kui mahelinde ei ole saada (ptk 8.7.3) *;
- ◆ lammaste saba lõikamine, tibude noka lühendamine esimese 3 elupäeva jooksul ning veiste sarvede eemaldamine ja nudistamine (ptk 8.10.2) *;
- ◆ mittemahepõllumajandusliku proteiinsööda kasutamiseks noorsigadel ja -lindudel (ptk 8.8.6) *.

Katastroofiolukorras antavad erandid (vormil „Ajutise loa taotlus katastroofiolukorra tõttu“):

- ◆ looma- või linnukarja uuendamiseks või taastamiseks mittemahe loomade või lindudega katastroofist tuleneva loomade või lindude suure suremuse tõttu, juhul kui maheloomi või -linde ei ole saada*;
- ◆ mittemahepõllumajanduslikult toodetud sööda osakaalu suurendamine söödaratsioonis katastroofist tuleneva sööda hävimise korral, juhul kui mahesööta ei ole saada*.

* PTA kodulehelt: Mahepõllumajandus > Alustajale ja jätkajale > [Vormid](#) tuleb alla laadida ja täita vastav [vorm](#).

Mesindus:

Katastroofiolukorras antavad erandid (vormil „Ajutise loa taotlus katastroofiolukorra tõttu“):

- ♦ mesilate uuendamine või taastamine mittemahe mesilasemade, sülemite ja mesilasperedega katastroofist tuleneva mesilaste suure suremuse tõttu, juhul kui mahemesilased ei ole kättesaadavad *;
- ♦ mesilaste söötmine mahepõllumajandusliku mee, mahepõllumajandusliku õietolmu, mahepõllumajandusliku suhkru või mahepõllumajandusliku suhkrusiirupiga katastroofiolukorra puhul, kui mesilasperede ellujäämine on ohus muudel põhjustel kui ilmastikutingimuste tõttu *.
- ♦ mesilasperesid võib juhul, kui nende ellujäämine on ohus, viia aladele, mis ei vasta mahemesilate paigutamise nõuetele *.

Katastroofiolukorra kirjeldus ja protseduur

PTA võib teha mahenõuete täitmisele teatud erandeid, kui esinevad erandlikud asjaolud ehk katastroofiolukord, mis muudab maheettevõtja jaoks mahenõuete järgimise võimatuks.

Kõigepealt peab PTA tunnistama olukorra ametlikult eriolukorraks. See olukord võib tuleneda ebasoodsatest ilmastikutingimustest, loomahaigustest, keskkonnanajuhtumitest, loodusõnnetustest või katastroofidest või mis tahes muudest võrreldavatest olukordadest. Eriolukorra saab kehtestada nii üle riigi, teatud piirkonnas või ka teatud ettevõtja kohta.

PTA teavitab mahetootjaid eriolukorra väljakuulutamisest e-maili teel. Erandi kasutamiseks peab mahetootja küsima PTAlt nõusoleku ja saab erandit kasutada pärast nõusoleku saamist. Erandi kohaldamisel ei kaota ettevõtja mahesertifikaat kehtivust ning ta saab oma tooteid jätkuvalt mahedana müüa, kui ta täidab erandiga seotud tingimusi.

Näiteks on PTA kehtestanud ametlikult üle Eesti sellise olukorra põua tõttu, mis ei ole võimaldanud kariloomadele piisavalt sööta varuda. Selle erandi raames on antud maheloomakasvatajatele võimalus hankida rohusööta ka mujalt kui mahepõllumajanduslikelt aladelt.

6.2 Teavitamist vajavad tegevused

Kui ettevõttes on **muutunud tunnustamise hetkel valitsenud tingimused**, tuleb PTA-d nendest muudatustest teavitada:

- ♦ vähemalt 7 päeva enne kavandatud muudatuse tegemist;
- ♦ hiljemalt 7 päeva jooksul muudatuse toimumisest arvates, kui muudatus toimus isiku tahtest sõltumata, märkides ära selle tekkimise asjaolud;
- ♦ ettevõtte valduse ülemineku korral 14 päeva jooksul valduse üleminekust arvates (teavitab valduse saaja, kes soovib jätkata tegutsemist mahepõllumajanduse valdkonnas).

Teavituse saab esitada vormiga "Kliendi teavitus". Vorm tuleb PTA kodulehelt: *Mahepõllumajandus > Alustajale ja jätkajale > Vormid* alla laadida, ära täita ning esitada Regionaal- ja põllumajandusministeeriumi [kliendiportaali](#) kaudu; digiallkirjastatuna e-postiga või paberkandjal PTA maakonna esindustesse.

* PTA kodulehelt: *Mahepõllumajandus > Alustajale ja jätkajale > Vormid* tuleb alla laadida ja täita vastav [vorm](#).

Ettevõtja peab teavitama PTAd vormiga „Kliendi teavitus“, kui:

- ◆ ta on muutnud oma nime ja äriregistrikood ei muutu;
- ◆ ta soovib anda oma kohustused üle teisele ettevõttele või ettevõtte on jagunenud;
- ◆ muutunud on ettevõtte kontaktandmed;
- ◆ ta soovib lõpetada mahepõllumajandusliku tegevuse;
- ◆ ta soovib lõpetada mõne tegevusvaldkonnaga või loomaliigiga;
- ◆ ta soovib alustada mõne uue tegevusvaldkonnaga või uue loomaliigiga;
- ◆ ettevõttes toimub paralleelkasvatus (ptk 7.3.2), kus vähemalt 3-aastast kasvatusperioodi vajavate mitmeaastaste taimede puhul kasvatatakse ettevõtte tava- ja mahetootmises erinevaid sorte, mida ei ole võimalik kergelt eristada, või samu sorte. Selline tegevus on lubatud üksnes tingimusel, kui kõnealune tootmine on osa üleminekukavast ning iga saagikoristuse algusest teavitatakse PTAd ette vähemalt 48 tundi, pärast saagikoristust teavitatakse koristatud saagi täpsetest kogustest ja toodete eraldi hoidmiseks kasutatud meetmetest (v.a teadus- ja hariduskeskuste, taimlate, seemnete paljundamise ja teadusliku aretustegevuse puhul).

Ettevõtja peab teavitama PTAd taotlusega „Mahepõllumajanduse valdkonnas tunnustamise taotlemine või jätkamisest teavitamine“ või vormiga „Kliendi teavitus“:

- ◆ alltöövõtu (nii teenuse osutamise kui ka teenuse kasutamise) raames (tava-mahe ja mahe-mahe ettevõtja vahel) kasutatavatest masinatest, seadmetest, hoonetest, rajatistest, ladustamisest jm (ptk 7.3.2, 8.1.2, 9.4). Esitada tuleb teavitusega seotud info (milliseid teise ettevõtte ruume v seadmeid milleks kasutatakse jne);
- ◆ mahepõllumajanduslikku karjamaad kasutavad mittemahepõllumajanduslikud loomad (ptk 7.3.5).

Ettevõtja peab teavitama PTAd kui tema enda poolt kasvatatud, ette valmistatud, imporditud või teiselt ettevõtjalt ostetud mahepõllumajanduslik või üleminekuaja toode sisaldab mahetootmises mittelubatud tooteid või aineid. Teavitama peab ka põhjendatud kahtlusest või kui kahtlust ei ole võimalik kõrvaldada.

Koos teavitusega tuleb esitada järgmised **asjakohased** andmed:

- ◆ ettevõttesse ostetud toote puhul tarnija andmed (nt külviseemne saatedokument, vastuvõtuakt, arve, tarnija sertifikaat, mahepõllumajanduslike toodete sertifikaat);
- ◆ toote jälgitavuse (sh oma toodangu jälgitavuse) andmed koos partii tähise, laovarude asukoha ja kogusega ning müügi puhul müüdud toodete kogusega;
- ◆ akrediteeritud laborilt saadud tulemused (kui need on olemas);
- ◆ proovivõtuprotokoll, millel on esitatud proovi võtmise aeg, koht ja meetod;
- ◆ igasugune teave varasemate kahtluste kohta seoses konkreetse lubamatu toote või ainega;
- ◆ muud dokumendid, mis on abiks konkreetse juhtumi asjaolude välja selgitamiseks.

NB! Lisaks mahetootmise nõuetele tuleb mahetootjal järgida ka muudest õigusaktidest tulenevaid ehk horisontaalselt kehtivaid nõudeid (taimede paljundamise ja sordikaitse seadus, veeseadus, taimekaitse-seadus, toiduseadus, söödaseadus, veterinaarseadus, loomakaitseadus jne).

NB! Info, mis on piisav mahekontrolli läbiviimise jaoks, ei pruugi olla piisav mõne teise valdkonna kontrolliks (nt loomatervise valdkond, tingimuslikkus, toetuste nõuded). Kui mõnes teises valdkonnas on vaja esitada rohkem andmeid või mõnel muul kujul, siis tuleb täita vastavaid nõudeid.